

готовкою, стає можливим здійснення професійної підготовки за кількома напрямками. Так, як показує практика впровадження дву-профільної підготовки, студенти Київського національного економічного університету отримують, паралельно з основною економічною, додаткову спеціальність, а саме — викладач економіки.

Успішне вивчення економіки, де основними характеристиками виступає ставлення до економіки, до себе і до людей, сприймання і розуміння економічних явищ і подій; користування ними в побуті, стосунках з людьми, ровесниками, в поведінці; усвідомлення змісту духовних та матеріальних цінностей; правильне користування засобами нагромадження багатства цілком залежить від особистості викладача. І тому, у відповідності із сучасною концепцією неперервної економічної освіти, підвищується роль викладача, який здатний сформулювати в учнів не тільки реальне уявлення про економічні закономірності, а й бачення свого місця в економічному середовищі людей, у зв'язках економіки з життям, з власним матеріальним та моральним комфортом. Саме такого викладача може сформувати система професійної підготовки в умовах непрофільних закладів вищої освіти.

Так, специфічні умови економічного університету (основна освіта — економічна) доводять, що традиційний підхід до викладання психолого-педагогічних дисциплін є неефективним. Принципово нові концептуальні ідеї та положення реформування освіти вимагають переорієнтації педагогічної діяльності викладача на нові духовні цінності, в центрі якої має бути формування цілісної особистості учня. Всі ці питання можна вирішити за допомогою індивідуалізації процесу підготовки майбутніх викладачів.

Розвиток особистості сучасного спеціаліста розглядається важливою передумовою і основою професійного становлення і подальшої творчої самореалізації. Індивідуалізація — один з найважливіших принципів педагогіки, який передбачає посилену увагу до зростаючої особистості, підвищення індивідуалізації освітньо-виховного процесу, підсилення його інтенсивності.

Індивідуалізація передбачає уміння педагога в конкретній діяльності врахувати певні особливості слухача — його нахили, статеві відмінності (що певною мірою визначають інтерес до цієї діяльності), типологічні відмінності і т. д. Тому на заняттях з «Методики викладання економіки» на модульному контролі студентам пропонувалися декілька типів завдань, які враховували їх індивідуальні особливості та які вони могли вибирати. Це, з одного боку, підвищує мотивацію студентів щодо подальшого оволодіння новими знаннями з курсу, а з іншого — реалізує основні принципи гуманізації освіти.

Н. М. Сініцина,
ст. викл. кафедри іноземних мов
факультету міжнародної економіки і менеджменту

НАВЧАННЯ СТУДЕНТІВ РОЗУМІННЮ ПИСЬМОВИХ АНГЛОМОВНИХ ТЕКСТІВ

Подібно до того, як кожне речення складається з основного змісту, або диктума та модуса, в якому висловлено інтелектуальне, емоційне або вольове судження мовця у відношенні диктума, кожний текст, відображаючи будь-яку ситуацію, містить у собі елементи, що висловлюють відношення автора до змісту тексту. Для використання матеріалу текстів економічного змісту, зокрема статей і економічних оглядів, написаних іноземними мовами, важливо вміти правильно розуміти і інтерпретувати їх суть.

В учбовому процесі часто розглядають економічні тексти як матеріал для навчання тому, як вилучати з них фактичну інформацію. Більшість вправ, зв'язаних з навчанням розумінню і перевіркою розуміння тексту, спрямована на визначення того, як студенти можуть зрозуміти фактичну інформацію, представлену в тексті. Це дійсно важлива задача. Але не менш важливим здається завдання навчання студентів інтерпретувати цю інформацію як істинну чи помилкову, повну або неповну, суттєву або несуттєву, враховуючи висловлені автором різні відтінки його відношення до представленої інформації.

Будь-який текст, особливо якщо ідеться про економічну статтю — це завжди зіткнення поглядів: думки автора про інформацію, яку він представляє, думки різних спеціалістів, відображені у статті, і, нарешті, сприйняття читачем представленої у тексті інформації і поглядів. В зв'язку з цим можна говорити про декілька рівнів сприйняття і розуміння тексту:

- 1) розуміння і усвідомлення фактів, наведених у тексті;
- 2) усвідомлення позиції автора у відношенні описаної ситуації;
- 3) інтерпретація читачем одержаної інформації з урахуванням думки автора і власного бачення читача.

Для правильного розуміння студентами фактичної інформації, що міститься у тексті, очевидно, слід відбирати тексти, що відповідають мовній компетенції студентів. У відношенні усвідомлення позиції автора під час аналізу тексту слід звертати увагу студентів на:

а) засоби передачі думки автора на рівні речення — висловлювання, дискурсу чи тексту;

б) заголовки і підзаголовки, які часто надають тесту, який, здавалось би, передає фактичну інформацію, полемічного характеру. Це можуть бути заголовки у вигляді питань (Boom or gloom?, For us or against us?), оціночні ствердження, що містять модальні дієслова або слова, що висловлюють емоційну оцінку

(A sad state of the ruling party. The president may survive, but at a high price), фрагменти прислів'їв або перефразовані прислів'я, які можуть відображати іронічне або критичне відношення автора (One martyr doesn't make a jihad, no news is not always good news);

в) непрямі засоби передачі відношення автора, такі як відомості про політичну або соціальну групу, яку представляє автор статті, на що іноді може вказувати лексичний матеріал статті або безпосередня інформація, що подається у статті. Соціальна позиція автора може стати очевидною і в зв'язку з вибором інформації, порядком її розкриття в тексті, а також вибором спеціалістів, на думку яких посиляється автор.

І, нарешті, на інтерпретацію читачем змісту статті, може в значній мірі впливати світ власних переконань читача, і, за умови розбіжності поглядів автора і читача, можлива неточна або навіть прямо протилежна інтерпретація змісту твору читачем.

Т. І. Стецюк,
асистент кафедри страхування

ОСОБЛИВОСТІ ПОТОЧНОГО КОНТРОЛЮ ЗНАЬ СТУДЕНТІВ ПРИ ВИКЛАДАННІ ДИСЦИПЛІНИ «СТРАХОВІ ПОСЛУГИ» (НА ПРИКЛАДІ ПРАКТИЧНОГО ЗАНЯТТЯ) ЗА ТЕМОЮ «МЕДИЧНЕ СТРАХУВАННЯ»

Дисципліна «Страхові послуги» посідає важливе місце серед навчальних дисциплін фахового спрямування на фінансово-економічному факультеті Київського національного економічного університету.

Поточний контроль знань студентів відбувається на практичних (семінарських) заняттях. Тому питання оптимальної побудови занять набуває для викладача особливого значення. Гадаємо, що наші підходи до проведення заняття за темою «Медичне страхування» (як приклад) стануть у нагоді іншим викладачам.

Практичне заняття доцільно розподілити на три етапи: підготовчий, реалізаційний і завершальний.

На *підготовчому* етапі необхідно перевірити присутність студентів, ще раз нагадати тему практичного заняття, показати місце медичного страхування у складі особистого страхування та підкреслити його соціальне значення.

На *реалізаційному* етапі розглядаються конкретні питання за планом практичного заняття: сутність та особливості проведення обов'язкового та добровільного медичного страхування, умови укладення договорів і виплати страхового відшкодування за окремими програмами медичного страхування. Доцільно ознайомитись із новими страховими продуктами, які розроблені і пропонуються на